

**Til
Det kongelige kunnskapsdepartement**

Frekhaug 14.01.2015

Høringsuttalelse om endringer i privatskoleloven (ny friskolelov)

Danielsen skoler består av åtte private grunn- og videregående skoler. Av disse er seks skoler grunnskoler, og vi vil gjerne komme med en uttalelse angående den nye friskoleloven. Vi takker for anledningen vi har til å uttale oss.

Vi vil her først og fremst kommentere det som har med grunnskolene å gjøre.

Grunnleggende prinsipper

Foreldrerett, religionsfrihet og samvittighetsfrihet er grunnleggende prinsipper hos oss som driver kristne skoler. Elevene i våre skoler skal også ha like rettigheter og likeverdig opplæring som i offentlig skole. Her skal det ikke være forskjell. Skolene må drives ut fra en non-profit – tanke. Verken skolen, eller eierne av skolen skal kunne hente ut fortjeneste.

Kap. 2 Navn

Vi er glade for den endringen som departementet legger opp til i forslaget, og støtter det, men bruk gjerne betegnelsen friskoler i lovnavnet.

Kap. 3 Godkjenningsordningen

Det er noe uklart hva som ligger i begrepet profilskole. Vi ønsker ikke at begrepet tolkes veldig vidt. Det bør være en idealistisk målsetting som ligger som hovedgrunn for å starte nye skoler. I noen tilfeller har kommunenes/fylkeskommunens innvendinger betydning, men når det gjelder moralsk og religiøs overbevisning bør ikke dette være grunn nok. Spørsmålet blir om vi som grunnskoler kan utvide vårt tilbud og opprette profilfag. Eller om dette gjelder bare for nye skoler på videregående nivå?

Kap. 4 Krav

Danielsen skoler er glade for det spillerommet man vil gi til friskolene når det gjelder læreplaner. Vi håper dette kan være med og styrke skolenes særpreg og godkjenningsgrunnlag.

Vi håper at uklarheten om fleksibiliteten i fag- og timefordelingen tydeliggjøres.

På grunnskolenivå mener vi det er viktig at godkjent elevtall gjelder hele skolen, og ikke fordelt mellom barne- og ungdomstrinn. Slik kan vi bedre utnytte alle ressursene vi har på skolen på en best mulig måte.

Kap. 5 Kompetansekrav

Vi mener det er positivt at det stilles kompetansekrav til pedagogisk personell i skolene. Vi håper ikke at bestemmelsene i loven om muligheten for å stille tilleggskrav på skoler som er godkjent på religiøst grunnlag tas ut. Muligheten for en slik tilleggskompetanse vil kunne styrke vår egenart som skole.

Vi ønsker at henvisning til arbeidsmiljølov og diskrimineringslov fremdeles skal videreføres i ny lov.

(Kap. 6) Ikke kommentert.

(Kap. 7) Ikke kommentert.

(Kap. 8) Ikke kommentert.

(Kap. 9) Ikke kommentert.

Kap. 10 Skolepenger og statstilskudd

Det er viktig å rydde opp i hva som kommer inn under "annen virksomhet" og vi ønsker at det åpnes opp for at tolkningen kan utvides, og at utleige av ledige lokaler kan bli brukt av andre enn skolen, også i skolens åpningstid. Står f.eks en gymanlegg ledig på dagtid, så må man kunne leige dette ut til andre. Det vil gi skolen mulighet til å bygge opp en egenkapital som f.eks kan brukes på å oppgradere og vedlikeholde skolens bygningsmasse på en bedre måte. Det bør være klart at evt inntekter bør komme skolens elever til gode. Altså likt som dagens tilskudd fra Udir.

Et eksempel på annen virksomhet som vi mener må kunne settes i gang på en enklere måte er SFO. Man må kunne drive SFO, også for andre enn elever ved egen skole, dersom det er aktuelt. Helst uten å søke spesielt om dette.

Når det gjelder minste elevtall, mener vi dette fortsatt må være 15 elever over tre år. Her kommer foreldreretten inn, som må styre dette i stor grad. Lovforslaget om en endring av nedre elevtallsgrense fra 15 til 30 elever vil ramme flere privatskoler, både planlagte og etablerte. I enkelte distrikt vil elevgrunlaget ikke være stort nok til å være sikret en stabil drift av en privatskole dersom lovforslaget blir vedtatt. Det er ikke påvist noen klar sammenheng mellom skolestørrelse og læringsutbytte, og mange små skoler er vitale og har avgjørende betydning for både bygdesamfunn og den enkelte elev som går der. En endring av nedre elevtallsgrense vil, etter vår mening, kunne få en utilsiktet virkning med bl.a. nedleggelse av privatskoler, lang reisevei for elever og tapping av enkelte bygdesamfunn. Det er også grunn til å ha i tankene hvilke følger en slik ny elevgrense vil få for synet på skolestørrelse generelt, også i den offentlige skolen. Vi ønsker derfor å holde på nåværende nedre elevtallsgrense på 15 elever.

Kap. 11 Karantenebestemmelse

Vi stiller oss bak karantenebestemmelsene som foreslås, men mener at disse bare kan gjelde gjeldende rettssubjekt, og ikke tilsvarende oppgaver i andre rettssubjekter.

Kap. 12 Rammebetingelser

For å få bedre forutsigbarhet i skoledriften, må kapital- og husleigetilskudd økes. Her stiller vi oss bak det grundige arbeidet som Kristne Friskolers Forbund har jobbet med i en årrekke.

De reelle kostnadene for skoledrift må inn i KOSTRA – som igjen danner grunnlaget for hvor mye tilskudd den enkelte friskoler får pr. elev. Pr. i dag så er det ikke de faktiske kostnadene som danner grunnlaget for skolens tilskudd, blant annet så er ikke vedlikeholdsutgiftene på kommunens skoler tatt med.

Vi mener også at det må sees på om modellen for refusjon av spesialundervisning er god nok, og tilfredsstillende for alle landets friskoler. Likhhet skaper forutsigbarhet.

Tilskuddet til friskolene må opp. Pr. i dag får vi ca 85% av driftskostnadene i offentlige skoler. Særlig siden dette ikke stemmer helt (jamfør KOSTRA - utregningene), mener vi det er på sin plass at når kapital- og husleigetilskuddet er på plass, så må tilskuddet til friskolene økes til 90% av de reelle kostnadene i offentlig skole.

Paragrafer ikke nevnt i lovforslaget:

§ 1- 2 Fjernundervisning

Fjernundervisning må man kunne bedrive i friskoler. F.eks om vi har en elev som ligger på et så høyt nivå i matematikk, at han bør utfordres til å ta matematikkfag fra videregående skole. Da bør denne eleven kunne delta på fjernundervisning via nett, så vedkommende slipper å reise langt for å delta på dette tilbudet i skoletiden. Da unngår vi at verdifull undervisningstid blir brukt til skyss av eleven.

§ 2- 4 Skoleanlegg og skolemiljø

Pr. i dag skal skoleanlegget ligge samlet. Vi mener det må kunne være mulig å ha underavdelinger som ikke ligger samlet for en periode, uten at det skaper problemer. Offentlig skole har ikke denne restriksjonen, og det er da urimelig at friskolene skal ha slike lovpålagte krav.

§ 3- 6 Spesialundervisning

Når det gjelder spesialundervisning får vi i dag en fastsatt sum pr time, enten det er assistenttimer eller lærertimer. Men de administrative utgiftene er vel ikke tatt med her? Vi mener disse utgiftene også må refunderes. Her savner vi tydeligere regler for hva refusjonen for spesialundervisningen inneholder, og at medgått administrasjonstid også refunderes.

§3-7 Skyss

Utfordringene med skyss og kommunegrenser bør sees på. Her er det urimeligheter. I stedet for å avgrense gratis skyss innenfor kommunegrensene, ville det vært mer hensiktsmessig å evt ha et tak på hvor mange kilometer det er fra skolen og til hjemmet. Men dette taket må være så høyt at det er rimelig å tenke at eleven vil pendle den veien til og fra skolen. Forslag: 70 km.

§ 3- 8 Helsetilsyn

Dagens ordning er at friskolene får tildelt helsesøster av kommunen de ligger i. Mange friskoler ønsker å styrke helsetilbudet på sine skoler, ved å ansette noen i en prosentstilling. Kunne man da ha slått sammen helsesøster og f.eks en veileder/sosiallærer eller miljøterapeut, ville man kunne få et mer helhetlig helsetilbud

til elevene. Så vi kunne ønske oss at skolene fritt fikk ansette egen helsesøster, men at kommunen refunderte utgifter. Det ville også være en styrke for skolens profil og egenart dersom helsesøster ble ansatt ut fra skolens formål og verdidokumenter.

§ 7 – 2a Reaksjonsformer

Her ønsker vi at friskolene har de samme reaksjonsformene som offentlige skoler.

Oppsummering:

Vi er glade og takknemlige for muligheten til å komme med innspill til ny friskolelov. Vi har en forventning til at loven skal gi mer rom for ulikheter og lokale tilpasninger, samt at vi skal få slippe detaljstyring og lovreguleringer slik vi har opplevd de siste årene. Mer papirarbeid betyr at vi må ansette flere folk i administrative stillinger, som igjen betyr at vi blir færre voksne ute i klasserommene, der vi helst skal være og gjøre en god lærerjobb.

Vi håper at det overordnede mål for dette lovarbeidet må være mer frihet og større tillit til oss som driver friskoler. Samtidig som at vi må vise oss den tilliten verdig. Vi ønsker dere lykke til med innspurten.

Med vennlig hilsen

Laila Eidsheim, rektor ved Danielsen Ungdomsskule Frekhaug

På vegne av rektorene ved:
Danielsen Ungdomsskule Frekhaug
Danielsen Ungdomsskule Osterøy
Danielsen Ungdomsskule Bergen
Danielsen Barne- og Ungdomsskole Sotra
Danielsen Ungdomsskule Haugesund
Danielsen Ungdomsskule Karmøy

Brevet sendes kun elektronisk og mangler derfor håndskrevet signatur.